

NARODNA

Letnik 31
Št. 9—11

Uredništvo in upravnništvo Ptuj, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Letna predplačnina znaša Din 28.—. Ček. račun 16.089

PTUJ, dne 24. marca 1932

Cena oglasov: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1.— in — 50.
Večkratne objave po dogovoru.

Premišljuje ta teden
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, citatov in gesel:
„Kdor zanika se sam, podlaga
je tujčevi peti.“
„Sloga jači, nesloga tlači.“
„Odprti srce, odprti roke, otiraj
bratovske solze!“
„Ni vse zlato, kar se sveti!“
„Svoji k svojim!“
„Kmet je steber države.“
„Vera v Boga in narodna sloga!“

„Slogaši“ mislijo in pišejo (Kako si naši čitatelji razlagajo naša gesla)?

„Svoji k svojim!“

(Iz Ptuj).

Dobili smo več sestavkov o tem
bojnem ključu, ki je bil spočet v mrač-
nem času zatiranja vsega, kar je bilo
na prapodredovanj zemlji slovenski —
slovenskega. — Radi pičlega prostora
in višjih razlogov ne moremo objaviti
vseh borbenih izjav naših prijateljev
ker se z ozirom na stroge določbe za-
kona o nelojalni konkurenci omejuje-
mo le na sledeče lapidarne ugotovitve:

1. Veruj v moč lastne države! —
V njene tekovine: Domačo obrt, in-
dustrijo, trgovino! —

2. Radi trenutnih neuspehov kaže
dobre akcije ni treba vreči puške v —
koruzo ter se plaho predati — nasprot-
niku, obožavajoč njegovo klostikrat manj
vredno blago.

3. Bodi zvest veri svojih očetov! —

4. Spoštovanje starišev bodi kot
božja zapoved temeljni poziv vsem. Iči
so kot nebojenci od njih podedova-
ni smisel za pravo gospodarstvo. —

5. Geslo „Svoji k svojim“ poziva
vse v eno družino. Kdorkoli se od te
družine odvrne, ni njen član. —

6. Slovenski trgovci (prosim „slo-
venski“) so se našli, da so dali kljub
svojemu velenarodnem navdušenju svo-
ja naročila — nemškimi (inozemskimi)
trgovcem. Med temi so bili ljudje, ki
sicer igrajo v življenju nacionalnih
društev veliko vlogo. — (O tem smo
obširno govorili v članku: „Kdor za-
nika se sam, podlaga je tujčevi peti.“)
— To je šest resnic.

Pidejo pa še druge za Ptuj na vr-
sto in sicer — brez rokavic! —

„Kmet je steber države!“

(Iz ormoške okelice).

O tem vprašanju oz. predmetu
smo prejeli 15 sestavkov, od katerih
objavljamo dopis kmetovalca iz lju-
tomerskega okraja. — Obuja spomin
na tiste žalostne čase, ko so tudi sedaj
velmožni ljudje potem, ko se je ari-
stokracija (plemstvo) zagotovila v živi-
li, medtem, ko je kmet (ozirno „ža-
lujoči zaostali“) bil po vseh zgubah
— zopet molzna krava. Rekli so mu,
da je steber države, bil pa je
„per omnia saecula saeculorum“ ved-
no le molzna krava! — Čujte! —

Ko je leta 1914. zapela vojna trom-
ba in klicala nekdanje avstrijske na-
rode pod orožje, so se temu pozivu
prvi odzvali naši kmetijski možje, njih
sinovi, lilapci, delavci in viničarji. Vsi
ti možje so bili tako vzgojeni od dr-
žavne in cerkvene oblasti, da so na po-
ziv ali povelje oblasti storili vse, kar
se je od njih zahtevalo. Ravno ti kmet-
ski možje so bili najboljše opora države
na fronti. Tam so gladovali in krvave-
li. Dasi niso znali za koga — toda vstra-
jali so do zadnjega. Kako pa je bilo
doma na njih domovih? Zene, otroci
in starčki so garali in delali na rodni
grudi. Pridelovali so kruh sebi in svo-
ji deci, pa tudi za meščane, največ pa
za vojsko na fronti. Razne in obširne
rekvizicije vso dobo dolgotrajne vojne,
izvršene na deželi po kmetijskih domo-
vih, pričajo dovolj jasno, da na deželi raste
kruh in ne pri gospodi po mestih in
trgih. Pred vojno tudi gospoda ni-
znala, odkod in kdo ga pridela. Za
denar se je dobilo vsega dovolj. Še
le med svetovno vojno je prodrla v

gospodarske sloje zavest in pravo spo-
znanje, da denar in gospodarski polo-
žaj meščanov in uradništva ne pomeni
pravi nič v življenju, kakor hitro je
zmanjkal živčja: — kruha. Mnogi od
nas se bodo še živo spominjali, kako
natrpano polni vlaki so vsak dan vozili
iz mest na deželo in od tam zvečer
nazaj meščane vseh slojev in poklicev, z
živečem naloženimi nahrbtniki!

Meščanom je grozila lakota, voja-
kom v sirelskih jarkih pa je padalo o-
rožje iz rok, ko so trpeli glad in po-
manjkanje. Vsak človek, pa najsibo ta
ali oni, živi le od vsakdanjega kruha,
katerega pridela kmetijski ži-
velj na deželi. Zato se kmetijski
stan mora smatrati kot prvi stan v na-
ši agrarni državi, kjer so vsi drugi stano-
vi od kmetijskega odvisni. Žal, da mnogi
danes ne vedo, ali pa nočejo tega vede-
ti, če tudi dobro živijo od kmetijskih
žuljev. Pozabili so na kmeta, ki v potu
svojega obraza za nje pridela kruh!
Med nami so še taki, ki so med vojno
razumeli ostati doma, da so po deželi
med kmetij vršili všemogoče revizije,
drugi taki pa so delili potrebnim slo-
jem, sladkor, moko, obleko itd. Vsi ti
pa naši državi niso napravili nobene po-
sebnice usluge. Mnogo teh se je dokopa-
lo do premoženja, drugi do dobro pla-
čanih mest in časti na račun tistih, ki
so prišli med vojno v ujetništvo ali pa
so končali svoje življenje, pobiti od
sovražnika. Ob času prevrata, ko so na-
ši kmetijski borci, kar jih je še ostalo
se vrnili v svoja kmetijska sela na svoje
domove, so ti možje imeli čez glavo

Vsem zvestim naročnikom, sodelavcem, inserentom ter
ostalim prijateljem želita kljub težkim časom radostno

„ALELUJO“

Uredništvo in uprava

„Narodne Sloge“

posla s popravilom zapuščenih in za-
nemarnih kmetijskih domov. Hlevi so
bili prazni, hiše razdrapane, senožeti,
travniki in sadonosniki pa so čakali na
obdelovanje. Kmet je zamenjal puško
z motiko in krampom. Obrnil je vso
svojo skrb in vse svoje sile svojem
kmetijskemu kraljestvu, to je svoji rodni
kmetijski grudi. Za vse drugo, kar se je
okrog njega godilo se niti najmanj ni
brgal in ravno tu je največ grešil. Raz-
ne vodilne posle, ki se tičejo splošno-
sti, ponajveč kmeta in kmetijskega ži-
vljenja na deželi, so vzeli v roke tuintant
medvojni patrioti, taki, ki niso okusili
keljha medvojnega trpljenja. — može —
brez vojne „visokošolske“ naobrazbe,
(ta njim še danes — manjka!) Zato njih
delovanje ni bilo usmerjeno novim po-
vojnimi razmeram. Poznali so že sebe, —
vsaj so, ko je bilo rekviriranja konec, —
se znali povsod uspešno uveljaviti. Vpra-
šanje pa je, če narodu v korist? Da-
neš po dolgih letih se skuša vse to po-
praviti, kar se je zagrešilo v prejšnjih

letih. Vendar se stari grehi ne dajo tako
lahko spraviti s sveta. Preveč so postali
splošni. Sebičnost, samoljubnost in pe-
hanje za zlatim teletom je danes slej ko
prej glavni cilj medvojnih in povojnih
patriotov. Življenje na kmetih je danes
žalostno. Z izkupičkom prodanih kmet-
skih pridelkov in živine niti delo ni pla-
čano. Kje pa so visoki davki? Tudi go-
li ne morejo kmetijski ljudje hoditi okrog
in po zimi ne bos. Priporočajo nam,
naj štedimo. Prav! Toda mi vsi kar nas
je ljudi v tej državi, uživamo pred za-
konom enake pravice in enake dolžnosti.
Zato naj velja tudi za nas vse enaka me-
ra pri izvajanju štedenja. Mi kmetje
že dolgo štedimo, ker nas k temu sili-
jo razmere časa. Upravičeno pa apelir-
amo na naše učence, da se tudi oni
brez oklevanja podvržejo izvajanju te-
ga problema z vsemi svojimi silami in
z vso svojo dušo, ker stari pregovor pra-
vi: „Besede mičejo, vzgledi pa vlečejo.“
— Kmet je steber države; kdor ta ste-
ber ruši, podira sebe in — državo!

„Vera v Boga - in narodna sloga“

(Iz Maribora).

S tem bojnim geslom bi gopok in -
ga Stjepana Radiča, ki je usmeril vso
svojo velikopotezno politiko na nauki
o Bogu — človeku, na človečanstvo
Stjepana Radiča, čigar javno delo, naj-
si se je zdelo njegovim nasprotnikom
demagogija — je vodilo v neustrašen
boj gorečirano geslo, s katerim zaklju-
čujemo ciklus razlage naših rekov v
naslovu lista. Kakor zlata nit skozi ži-
valino in mnogostransko usmerjeno po-
litično borbo se vleče resnična in moč-
na, sočna in istinska „vera v Boga“
a kakor zlat okvir v pestrih primerah
v sliki oživljeni prelepi visoki pesmi
ljubezni do bližnjega se udeležuje nje-
gova „narodna sloga.“ Ta rek mi
ni bil fraza, puhlica ali demagoška kri-
latica, ampak evangelij življenja za kme-
ta — trpina, za delavca — mučenika in
za vse ponižane, teptane in krivično pre-
ganjene, ki tvorijo jedro države, katere
močna stebrišče so. —

Vera je temelj zakonodaji, vera je
moralna; njeni simboli so mučeniki za
velike ideje, na njo naslanjajo vladarji

svega svoje težke odgovorne posle; ve-
ra je tolažilni balzam razdvojenih duš,
bičanih trpinov; vera je moč slabih,
luč v temi dvomov tavajočih, ogenj za
lepoto, resnico in pravico hrepenečih
duš, pristan v morju življenja ponesre-
čenih brodolomcev. —

Vera v Boga je velik misterij in je
vsako pero preslabo, da bi dostojno
vsaj oddaleč opisala misterij one res-
nične vere, ki ne okleva, ki je močna
in sočna, vere, ki upa neomajeno tudi
v dvomih, vere, ki uči ljubiti ne samo
Boga in samega, ampak predvsem Bo-
ga, potem bližnjega prijatelja ali sovraž-
nika, kakor samega sebe. —

Mnogo bi se dalo o tem lepem ges-
lu pisati, mnogo se je pisalo za in mno-
go proti veri. —

Tudi „Narodna Sloga“ ima za smer-
nico gornje geslo, ki ne sme ostati praz-
na beseda, ampak mora postati meso
in dejstvo: Močan okvir v mnogostran-
skem prizadevanju uredništva in vrste
sodelavcev. —

Vsako vero moramo spoštovati, a-